



Actieplan
Kennis- en expertiseontwikkeling in het
volwassenenonderwijs
2010-2011

Dit is het actieplan 2010-2011 van het samenwerkingsverband van de vier pedagogische begeleidingsdiensten (vzw SNPB) en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (vzw VOCVO) m.b.t. de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs. Het actieplan is een concretisering voor het schooljaar 2010-2011 van het vijfjaarlijks beleidsplan kennis- en expertiseontwikkeling 2008-2012. Het vijfjaarlijks beleidsplan is een concretisering van de samenwerkingsovereenkomst die op 23 mei 2008 werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de vier pedagogische begeleidingsdiensten en het VOCVO.

Opbouw van het actieplan:

- beschrijving van de missie en de visie;
- beschrijving van de acties 2010-2011 in het kader van de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

Het actieplan is een werkinstrument dat nooit af is maar voortdurend kan bijgesteld worden naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen en noden.

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten geven ondersteuning aan de verschillende Centra voor Basiseducatie (CBE) en de Centra voor volwassenenonderwijs (CVO). Sommige opdrachten inzake ondersteuning, m.n. die m.b.t. kennis- en expertiseontwikkeling overstijgen echter de mogelijkheden van één ondersteuningsdienst.

Daarom is een meer gestructureerde samenwerking tussen de verschillende ondersteuningsdiensten, ten behoeve van het volledige volwassenenonderwijs, wenselijk. Een dergelijke bundeling van krachten beoogt meer efficiëntie op vlak van ontwikkeling van expertise, expertise-uitwisseling en ondersteuning met als resultaat een sterker volwassenenonderwijs. Dit vanuit de idee dat het samenbrengen en delen van expertise een meerwaarde kan betekenen voor alle centra.

Daarom leggen het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten een deel (20%) van de middelen die ze verwerven via het decreet volwassenenonderwijs samen, in functie van de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

Een deel van de opdrachten wordt gerealiseerd via 4 projectgroepen, aangestuurd door de stuurgroep:

- visie- en conceptontwikkeling;
- curriculumontwikkeling;
- geletterdheid;
- gedetineerden.

Aan deze projectgroepen zijn de projectmedewerkers gekoppeld. Ook collega's van de verschillende ondersteuningsdiensten sturen mee de projectgroepen aan. In de projectgroep 'visie- en conceptontwikkeling' worden ook andere partners betrokken die een rol spelen in het volwassenenonderwijs zoals directeurs, afgevaardigd bestuurders van de consortia, het middenveld zoals de Federaties TKO en Basiseducatie, het Vlaams Minderhedencentrum ...

Daarnaast zijn er ook nog opdrachten rond e-leren en EVC.

De opdrachten m.b.t. e-leren worden gerealiseerd via Toll-net. Het samenwerkingsverband volgt ook de projecten gecombineerd onderwijs in het kader van het Stimuleringsfonds op.

De opdrachten m.b.t. EVC beperken zich voorlopig tot de organisatie van de taalexamens in het volwassenenonderwijs en de inventarisatie van goede praktijkvoorbeelden. We volgen wel vanuit de verschillende ondersteuningsdiensten de werkzaamheden van het Kennisnetwerk EVC en het Promotorenteam EVC op.

We proberen ook werk te maken van een meer volwaardige communicatie door de uitbouw van onder meer een website, door onze stakeholders gericht te benaderen ...

Buiten de context van de samenwerkingsovereenkomst m.b.t. kennis- en expertiseontwikkeling werden aan de stuurgroep ondertussen ook nog andere opdrachten toegekend zoals betrokkenheid bij de procedure inzake externe kwaliteitszorg van de Specifieke lerarenopleiding en de opleidingen Hoger beroepsonderwijs. Daartoe werden in de schoot van de stuurgroep een werkgroep SLO en een werkgroep HBO opgericht. Zij ondersteunen de stuurgroep onder meer in het formuleren van adviezen.

3 Acties 2010-2011 in het kader van kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

3.1. Visieontwikkeling en ontwikkeling nieuwe concepten

Het samenwerkingsverband staat in voor visieontwikkeling en voor de ontwikkeling van nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen o.m. door informatie over actuele evoluties te verzamelen en hiermee rekening te houden in het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen.

3.1.1. Resultaatsverbintenissen 1

Het samenwerkingsverband verzamelt op systematische wijze gegevens die bruikbaar zijn voor de ontwikkeling van een visie en nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen.

Acties	Timing
<p>Begin van het schooljaar 2010-2011 wordt een projectgroep 'visie- en conceptontwikkeling' opgericht. Die bestaat naast de projectmedewerker uit collega's van verschillende ondersteuningsdiensten en uit andere partners die een rol spelen in het volwassenenonderwijs zoals directeurs, afgevaardigd bestuurders van de consortia, het middenveld zoals de Federaties TKO en Basededucatie, het Vlaams Minderhedencentrum ...</p> <p>Op basis van de uitgevoerde literatuurstudie maar ook op basis van input uit het buitenland (een aantal collega's volgen dit schooljaar een seminarie om de ontwikkelingen in de volwasseneneducatie in het buitenland na te gaan – zie bijlage 1) wordt een visietekst over het volwassenenonderwijs in Vlaanderen opgeleverd.</p> <p>We nemen ook de bevindingen mee uit het netoverschrijdend project 'Vormgeven aan een zorg- en diversiteitsbeleid in het volwassenenonderwijs' dat tijdens het schooljaar 2009-2010 liep (zie bijlage 2 en bijlagen 3a en 3b) en de resultaten van het evaluatierapport 'Onderwijs aan gedetineerden'.</p> <p>De stuurgroep heeft voor dit schooljaar een interdisciplinair project ingediend bij de Universiteit Antwerpen. Studenten Onderwijs- en informatiewetenschappen ontwikkelen voor het volwassenenonderwijs een methode of een instrument voor het meten van onderwijsrendement. Naast de ontwikkeling van een generiek kader focussen ze zich hiervoor op de HBO en de SLO. Ook deze resultaten worden meegenomen bij de visieontwikkeling.</p> <p>De visietekst zal verschillende functies hebben: standpuntbepaling, positionering ten aanzien van</p>	<p>De projectgroep start zijn activiteiten vanaf januari 2011.</p>

Acties	Timing
<p>andere opleidingsverstrekkers, referentiekader voor verdere keuzes inzake conceptontwikkeling, input bij de evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs</p> <p>In de visietekst zal er bijzondere aandacht worden besteed aan een aantal uitdagingen voor het volwassenenonderwijs zoals diversiteit, flexibiliteit, aansluiting doorstroming basiseducatie - secundair volwassenenonderwijs, kwaliteitszorg, samenwerkingsverbanden met VDAB, Syntra en afstemming met het socio-culturele vormingswerk, professionalisering, internationalisering.</p> <p>Ook de deelaspecten 'onderwijs aan gedetineerden', 'geletterdheidsproblematiek' en HBO zullen aan bod komen.</p>	

3.1.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband neemt een uitgeschreven visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen op in het vijfjaarlijks beleidsplan en in de jaarlijkse actieplannen.

Acties	Timing
<p>Een uitgeschreven visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen wordt ontwikkeld tijdens de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012. Ze wordt tussentijds afgetoetst bij de stakeholders.</p>	<p>Uitgeschreven visie opgeleverd tegen eind schooljaar 2011-2012. Een eerste ontwerp van de uitgeschreven visie wordt opgeleverd eind schooljaar 2010-2011.</p>

3.1.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband communiceert het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen ten minste aan alle centra.

Acties	Timing
<p>Het actieplan kennis- en expertiseontwikkeling voor 2010-2011 wordt via e-mail aan alle centra gecommuniceerd (Vocvo en de begeleidingsdiensten communiceren elk afzonderlijk naar hun centra).</p> <p>Daarnaast kan dit actieplan ook geraadpleegd worden op de website van de respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo.</p> <p>Via de Nieuwsflash van de stuurgroep wordt het actieplan ook gecommuniceerd aan de afgevaardigd bestuurders van de consortia en andere stakeholders.</p>	Oktober 2010

3.2. Evaluatie eindtermen, specifieke eindtermen, basiscompetenties

Het samenwerkingsverband evalueert de eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties voor het volwassenenonderwijs met het oog op aanpassingen aan bestaande opleidingsprofielen of ter voorbereiding op de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen.

Op vraag van de stuurgroep of van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en vorming, onderzoekt het samenwerkingsverband hiertoe signalen die kunnen leiden tot herzieningen van bestaande of tot ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen. Het samenwerkingsverband houdt hierbij rekening met erkende referentiekaders, zoals overeen te komen in een protocol met de Vlaamse overheid, met de bruikbaarheid van bestaande eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties en met gegronde redenen tot afwijking van eindtermen of specifieke eindtermen van het leerplichtonderwijs.

3.2.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband signaleert aan de stuurgroep uiterlijk tegen het einde van het derde schooljaar van de implementatie van een opleidingsprofiel – of tussentijds als gevolg van een wijziging in de van toepassing zijnde referentiekader(s) - welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn.

Acties	Timing
Het samenwerkingsverband krijgt zicht op welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn door: evaluatierapporten en rendementsstudies van de onderwijsinspectie, signalen vanuit het veld, evoluties in de sector ...Er wordt met de overheid tijdens het schooljaar 2010-2011 afgesproken hoe dit op een meer systematische manier kan gebeuren en wie welke opdracht op zich neemt.	Doorlopend.

3.2.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband onderzoekt welke inhoud in bestaande opleidingen niet gedekt worden door voorstellen voor nieuwe opleidingsprofielen.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd. Bij het opstellen van het jaarlijks prioriteitenplan van te ontwikkelen opleidingsprofielen wordt rekening gehouden met de lijst van lineaire en de voorlopig	Prioriteitenplan wordt jaarlijks

Acties	Timing
modulaire opleidingen.	opgeleverd.

3.3. Coördinatie ontwikkeling nieuwe, actualisering bestaande opleidingsprofielen VO

Het samenwerkingsverband staat in voor de coördinatie van de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen voor het volwassenenonderwijs:

- 1° in opdracht van de stuurgroep of van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs;
- 2° door jaarlijks een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen opdat die dat plan kan bezorgen aan de bevoegde administratie;
- 3° door vooraf dat plan van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen aan een opportuniteitstoets van de bevoegde administratie te onderwerpen;
- 4° door terzake ook jaarlijks de consortia volwassenenonderwijs over de prioriteiten inzake de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen te bevragen;
- 5° door bij de ontwikkeling van opleidingsprofielen steeds voorrang te verlenen aan die opleidingen die onderhevig zijn aan een wijziging in de van toepassing zijnde Europese, federale en/of Vlaamse regelgeving;
- 6° door jaarlijks op 15 januari en 15 september voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen, opdat die deze voorstellen kan bezorgen aan de bevoegde administratie. Deze voorstellen worden opgesteld in het format dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs oplegt;
- 7° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen rekening te houden met de evaluatierapporten van de inspectie volwassenenonderwijs;
- 8° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen enerzijds de actoren en anderzijds de Entiteit Curriculum te betrekken.

3.3.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband draagt ten laatste op 1 september 2008 aan de stuurgroep een lijst voor van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen en op 1 december 2008 de lijsten van alle te ontwikkelen opleidingsprofielen ter vervanging van lineaire en 'voorlopig modulaire' opleidingen die niet gedekt zijn door reeds door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen zodat enerzijds de stuurgroep een planning opneemt in haar actieplan 2008 en anderzijds voor de betrokken opleidingen uiterlijk tegen 15 januari 2012 voorstellen van opleidingsprofielen bij de bevoegde administratie zijn ingediend.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.3.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband stelt de stuurgroep in staat jaarlijks tegen 1 oktober een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen in haar actieplan te integreren, op basis van de resultaten van de jaarlijkse bevraging van de centra via de consortia volwassenenonderwijs en de opportuniteitstoets van de bevoegde administratie.

Acties	Timing
Opstellen prioriteitenplan 2011-2012 en een opportuniteitstoets bij de bevoegde administratie na: <ul style="list-style-type: none">- bevraging centra via de consortia naar hun prioriteiten inzake te ontwikkelen opleidingsprofielen;- bespreking en goedkeuring prioriteitenplan door de stuurgroep.	Maart 2011 Juni 2011
De stuurgroep kreeg feedback van de overheid over de opportuniteitstoets bij het prioriteitenplan 2010-2011 op 30 september 2010. Op basis van deze feedback werd het prioriteitenplan bijgestuurd. Het definitieve plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen tijdens het schooljaar 2010-2011 vindt u als bijlage 4a bij dit actieplan.	

Acties	Timing
<p>Dit actieplan bevat naast opleidingsprofielen op basis van het prioriteitenplan 2010-2011 ook een aantal nog (verder) te ontwikkelen opleidingsprofielen die voortvloeien uit het actieplan 2009-2010. Het betreft hier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verkoop (studiegebied Handel) - Vakman houtsnijwerk (studiegebied Hout) - Diamantbewerker (studiegebied Diamantbewerking) - Openbare werken (studiegebied Bouw) - Energiescanner van gebouwen (studiegebied Bouw) - Installateur alternatieve energietechnieken (studiegebied Bouw) - Installateur fotovoltaïsche cellen (studiegebied Bouw) - Installateur ventilatietechnieken (studiegebied Bouw) - Installateur groendaken (studiegebied Bouw) - Goudsmid (studiegebied Juwelen) - Diverse beroepen conform BCP (o.a. hovenier aanleg parken en tuinen, hovenier onderhoud parken en tuinen ...) uit het studiegebied Land- en tuinbouw. - Technische bijscholing voor de welzijnszorg (studiegebied personenzorg). <p>Tenslotte zal er ook verder gewerkt worden aan deze voorstellen van opleidingsprofielen die per 15 januari 2010 werden ingediend, een goedkeuring kregen op datum van 18 juni 2010, maar die nog moeten aangepast worden. Het betreft hier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klavierinstrumentenbouwer - Strijkinstrumentenbouwer - Tokkelinstrumentenbouwer. 	

3.3.3. Resultaatsverbintenis 3

Basiseducatie: de voorstellen tot actualisering van volgende bestaande opleidingsprofielen dienen bij de bevoegde administratie ingediend te worden op basis van volgend tijdspad:

- informatie- en communicatietechnologie (ICT) tegen 15 januari 2010;
- maatschappijoriëntatie-maatschappelijk functioneren, maatschappijoriëntatie-maatschappelijk participeren, maatschappijoriëntatie-opstap TKO, maatschappijoriëntatie – basis functioneren op het werk, maatschappijoriëntatie – functioneren op het werk en Nederlands tegen 15 januari 2011;
- Nederlands tweede taal alfa – richtgraad 1, Latijns schrift, Frans – opstap talen, Frans – opstap TKO, Engels – opstap talen en Engels – opstap TKO tegen 15 januari 2012;

Acties	Timing
<p>Ontwikkelen van:</p> <ul style="list-style-type: none">- opleidingsprofiel ICT, geflexibiliseerd traject- zwevende module ICT, geflexibiliseerd traject - 3 opleidingsprofielen NT1, geflexibiliseerd traject	<p>Ingediend bij administratie op 15 januari 2010, afgekeurd</p> <p>Herwerking ET i.s.m. AKOV Curriculum vanaf september 2010 Terug indienen ter goedkeuring op 15 januari 2011.</p> <p>Vorbereid door AKOV Curriculum: ontwikkeling Matrix NT1 als referentiekader (januari 2010)</p> <p>Ingediend opportuniteitstoets tegen 15 september 2010</p> <p>Ontwikkeling OP NT1 verder zetten najaar 2010</p> <p>Deadline voor indiening bij de administratie: 15 januari 2011</p>

Acties	Timing
<ul style="list-style-type: none"> - 14 opleidingsprofielen MO (MO1 t.e.m. MO5) 	<p>Voorbereid door AKOV Curriculum: ontwikkelen van nieuwe ET leergebied MO (voorjaar – zomer 2010)</p> <p>Start ontwikkeling najaar 2010</p> <p>Deadline voor indiening bij de administratie: 15 januari 2011</p>

3.3.4. Resultaatsverbintenis 4

Secundair volwassenenonderwijs: het opleidingsprofiel voor de opleiding aanvullende algemene vorming moet uiterlijk 15 januari 2010 zijn ingediend.

Acties	Timing
<p>Het voorstel van opleidingsprofiel voor de opleiding Aanvullende algemene vorming wordt opgeleverd.</p>	<p>15 september 2010</p>

3.4. Voorstellen experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden

Het samenwerkingsverband bereidt voorstellen voor met betrekking tot het oprichten van experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden op vraag van de stuurgroep. De voorstellen bevatten tenminste 1 opleiding en een duidelijke motivering van de criteria i.v.m. de behoefte en de invulling, de onderwijskundige context, de eventuele continuïteit van studieloopbanen en het voorziene evaluatieplan.

3.4.1. Resultaatsverbintenissen

Geen in samenwerkingsovereenkomst.

Acties	Timing
Het prioriteitenplan 2009-2010 bevatte een voorstel voor een experimenteel nieuw studiegebied 'Energie' binnen het secundair volwassenenonderwijs. Op basis van de opportuniteitstoets werd echter besloten om de voorgestelde opleidingen zoals Installateur Groendaken, Installateur alternatieve energietechnieken, Installateur fotovoltaïsche cellen en Installateur ventilatietechnieken niet op te nemen binnen een nieuw studiegebied maar daarentegen een plaats te geven binnen een bestaand(e) studiegebied(en). In het prioriteitenplan met te ontwikkelen opleidingsprofielen schooljaar 2010-2011 werden er geen voorstellen voor experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden opgenomen.	

3.5. Coördinatie en ondersteuning van ontwikkeling van centrumoverstijgende en netoverschrijdende leerplannen

Op vraag van centrubesturen coördineert en ondersteunt het samenwerkingsverband de centrumoverstijgende en netoverschrijdende ontwikkeling van leerplannen.

3.5.1. Resultaatsverbintenis 1

Basiseducatie, secundair volwassenenonderwijs en hoger beroepsonderwijs: de coördinatie en ondersteuning moet de centrubesturen of de representatieve verenigingen van inrichtende machten en GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in staat stellen de leerplannen voor 31 januari en voor 31 mei ter goedkeuring aan te bieden.

Acties	Timing
Opmaken planning te ontwikkelen leerplannen tegen 31 januari 2011 en 31 mei 2011 en communicatie van deze planning naar de centra (zie bijlage 4b)	4e kwartaal 2010
Samenstellen, opstarten en coördineren van werkgroepen en leerplancommissies.	4e kwartaal 2010
Kwaliteitscontrole van leerplannen zowel vormelijk als inhoudelijk.	4e kwartaal 2010 en 1e kwartaal 2011
Indienen van leerplannen ter advisering bij de inspectie.	31 januari 2011 en 31 mei 2011
Publiceren van de goedgekeurde leerplannen op de respectieve websites.	Mei – juni – september 2011

3.5.2. Resultaatsverbintenis 2

Basiseducatie: de coördinatie en ondersteuning moet de centrumbesturen in staat stellen nieuwe leerplannen voor de leergebieden MO, NT1, NT2 alfa, Opstap Talen en ICT van de basiseducatie uiterlijk op 31 januari 2009 ter goedkeuring aan te bieden.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.6. EVC

Het samenwerkingsverband coördineert en ondersteunt de ontwikkeling van instrumenten en procedures inzake de erkenning van eerder verworven competenties (EVC).

3.6.1. Resultaatsverbintenis 1

Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven de activiteiten aan inzake de ondersteuning van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.

Acties	Timing
Opvolgen van de werkzaamheden van het Kennisnetwerk EVC en het Promotorenteam EVC	Doorlopend
Organisatie taalexamens in het volwassenenonderwijs: <ul style="list-style-type: none">- Ondersteunen van de ontwikkelingscommissies (organisatorisch, redactioneel, inhoudelijk)- Bewaken van de kwaliteit van het ontwikkelingsproces en van de opgeleverde examens- Garanderen van de geheimhouding- Beheren van de opgeleverde examens en eventuele nieuwe versies en varianten- Coördineren van de 1^e examenronde- Evalueren van en bijsturen na de 1^e examenronde in functie van volgende examenrondes Disseminatie van de opgebouwde knowhow naar het werkveld via de ondersteuningdiensten.	September - december 2010: voorbereiding en organisatie 1 ^e examenronde Januari 2011: evaluatie 1 ^e examenronde Februari – juni 2011: voorbereiding en organisatie 2 ^e examenronde

3.6.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband brengt goede praktijkvoorbeelden van EVC in kaart.

Acties	Timing
De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO verzamelen praktijkvoorbeelden van EVC uit hun centra en van andere organisaties.	Doorlopend
De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO analyseren deze praktijkvoorbeelden in het licht van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.	Doorlopend

3.7. Afstandsleren, e-leren, gecombineerd onderwijs

Het samenwerkingsverband bouwt expertise op en neemt deel aan expertise-uitwisseling inzake kwaliteitsvol afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs.

3.7.1. Resultaatsverbintenis

Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- wat het opleidingsaanbod inzake afstandsleren is;
- hoe in samenwerking met externen de ondersteuning bij de implementatie van een elektronische leeromgeving gebeurt;
- hoe de ondersteuning bij de evaluatie van afstandsonderwijs gebeurt;
- hoe de expertise-ontwikkeling over het gebruik van een cursistenvolgsysteem voor het afstandsonderwijs gebeurt.

Acties	Timing
Uitvoeren van samenwerkingsovereenkomst en actieplan gekoppeld aan de overname van Toll-net. Het actieplan vindt u als bijlage 5.	2010 -2011

3.8. Geletterdheid

Het samenwerkingsverband bouwt zijn expertise inzake de aanpak van laaggeletterdheid verder uit en heeft daarbij aandacht voor het toegankelijk maken van relevante informatie en documentatie. Het neemt actief deel aan initiatieven van de Vlaamse overheid inzake geletterdheid en aan internationale uitwisseling inzake geletterdheid. Het voert een actief communicatiebeleid inzake geletterdheid.

Concrete acties rond geletterdheid situeren zich zowel op het vlak van preventieve als van remediëring, ook sensibilisering is een belangrijk aandachtspunt.

Het samenwerkingsverband hanteert de omschrijving van geletterdheid die de overheid hanteert : “geletterdheid is de kennis en vaardigheid die nodig is om via geschreven taal te communiceren en informatie te verwerken, de vaardigheid om met numerieke en grafische gegevens om te gaan en de vaardigheid voor het gebruik van ICT.”

3.8.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband ontwikkelt verder zijn visie inzake geletterdheid in overleg met de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

Acties	Timing
<p>1. Actualiseren van de visie op werken aan geletterdheid</p> <p>1.1.Een duidelijk overzicht samenstellen van de huidige stand van zaken m.b.t. het werken aan geletterdheid: inventarisatie van wat reeds ontwikkeld is, van interessante resultaten uit experimenten en lopende projecten i.k.v. het Plan Geletterdheid Verhogen.</p> <p><u>Output</u>: gestructureerd overzicht van praktijken op het vlak van geletterdheid volgens perspectief (sociaal, educatief, professioneel en PER: combinatie tussen professioneel en educatief) en volgens niveau (VKS 1, VKS 2, VKS 3 en VKS 4).</p> <p>1.2.Uit de verzamelde goede praktijken nieuwe elementen destilleren voor een visie rond geletterdheid. Gekoppeld aan een omgevingsanalyse blinde vlekken detecteren en de acties die verder nodig zijn benoemen. Visie en adviezen ontwikkelen voor een nieuw Plan geletterdheid.</p>	<p>Overzicht en visiedocument zijn klaar eind mei 2011</p>

Acties	Timing
<p><u>Output</u>: visiedocument, met voorstellen voor concrete acties</p> <p>1.3.Aanduiden van de transfermogelijkheden van relevante elementen uit voorbije experimenten en lopende geletterdheidprojecten. Extrapoleren van wat geleerd wordt uit goede praktijken i.k.v. bepaalde contexten en i.k.v. VKS1 en VKS 2 naar andere contexten en andere niveaus (VKS 3 en VKS 4 in het secundair volwassenenonderwijs en TKO).</p> <p><u>Output</u>: visiedocument, met concrete adviezen</p> <p>Bronnen bij deze actualisering zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een denktank met experts van LINC, CTO, Cité, Federatie Centra voor Basiseducatie, ... - de inventarisatie van experimenten en projecten - werkgroep Federatie Centra voor Basiseducatie m.b.t. het Plan Geletterdheid verhogen. <p>Belangrijke thema's zijn: geïntegreerd werken aan geletterdheid in opleiding en onderwijs, doorstroom in beide richtingen tussen basiseducatie en CVO (Secundair volwassenenonderwijs, incl. TKO), taalbeleid, geletterdheid op de werkvloer (GODW).</p>	<p>Denktank heeft viermaandelijks een bijeenkomst.</p> <p>De inventarisatie loopt tussen oktober 2010 en juni 2011.</p> <p>De Werkgroep heeft tweemaandelijks een bijeenkomst.</p>
<p>2. Organisatie van een rondetafel “Geletterdheid” voor alle geletterdheid-stakeholders in het volwassenenonderwijs</p> <p>Op de agenda staan: de actuele visie op werken aan geletterdheid, adviezen m.b.t. transfer, materialen, ...</p> <p><u>Output</u>: Visietekst en standpuntbepaling uit rondetafel i.v.m. werken aan geletterdheid in het volwassenenonderwijs</p>	<p>juni 2011</p>
<p>3. De geactualiseerde visie en adviezen m.b.t. het werken aan geletterdheid worden voorgelegd aan de Minister van Onderwijs en vorming.</p>	<p>eind juni 2011</p>

Acties	Timing
<p>Hiermee wil het samenwerkingsverband een actieve, onderbouwde en gedragen bijdrage leveren aan een nieuw Plan Geletterdheid verhogen.</p> <p><u>Output</u>: onderhoud met de minister</p>	<p>Een onderhoud wordt in overleg met het kabinet gepland i.f.v. de timing die gehanteerd wordt voor de conceptualisering van een nieuw Plan Geletterdheid Verhogen.</p>
<p>4. Nieuwe vormen van werken aan geletterdheid worden ontwikkeld in nauwe samenwerking en overleg met aanbodsverstrekkers en relevante maatschappelijke partners. Deze projecten concretiseren verschillende lijnen van het Plan Geletterdheid.</p> <p>Voor 2010 -2011 wordt enerzijds doorgewerkt op terreinen waarop al werk verricht werd en staan er anderzijds een aantal nieuwe projecten op stapel.</p> <p>4.1.I.k.v. geletterdheid in maatschappelijke perspectief worden projecten opgevolgd die preventie van laaggeletterdheid/ laaggeschooldheid beogen. Er wordt samengewerkt met diverse maatschappelijke partners:</p> <p>4.1.1. Taalstimulering: “werken aan een taalrijke omgeving met het oogpunt preventie van laaggeletterdheid”, een project van de Federatie centra voor basiseducatie i.s.m. Kind en Gezin (nieuw project voor de periode van 2 jaar op basis van bestaande samenwerking)</p> <p><u>Output 1</u>: plaatselijke samenwerkingsinitiatieven tussen basiseducatie en de consultatiebureaus van Kind en Gezin en kinderopvanginitiatieven</p> <p><u>Output 2</u>: structurele samenwerkingsafspraken tussen sectoren</p> <p><u>Output 3</u>: bundeling van relevante praktijken: met visieomschrijving, beschrijving samenwerkingsmodellen, ontwikkelde materialen en methodieken.</p> <p><u>Output 4</u>: disseminatie naar het volwassenenonderwijs: opleiding kinderopvang, begeleider in de kinderopvang, e.d.</p> <p>4.1.2. Samenwerking in Gent en Brussel tussen het centrum voor basiseducatie en een Inloopteam (Kind en Preventie vzw) (realisatie van erkende Postfondsprojecten)</p>	<p>Start voorjaar 2011</p> <p>Start voorjaar 2011 – afronding eind 2011</p>

Acties	Timing
<p><u>Output 1</u>: beschrijving van relevante aspecten uit de praktijk <u>Output 2</u>: disseminatie naar het volwassenenonderwijs: opleiding kinderopvang, begeleider in de kinderopvang, e.d.</p> <p>4.1.3. Werken met ouders in basisscholen: de veelheid aan bestaande maatwerkinitiatieven binnen de basiseducatie inhoudelijk verder stroomlijnen (verderzetting)</p> <p><u>Output</u>: visieontwikkeling en een voorzet i.k.v. leerplanontwikkeling binnen de basiseducatie</p> <p>4.2. M.b.t. geletterdheid in educatief perspectief worden volgende projecten opgezet:</p> <p>4.2.1. Uitbouw van expertise m.b.t. het geïntegreerd werken aan geletterdheid door de basiseducatie (nieuw project) Beschrijving van de 8 door de overheid goedgekeurde Geïntegreerde geletterdheidstrainingen in beroepsopleidingen van diverse aard, waarin het model van de G-coach concreet wordt uitgebouwd. Inhoudelijk wordt dit werk ondersteund via intervisie van de educatieve werkers uit de basiseducatie. Daarnaast worden relevante aspecten van het werk opgevolgd en beschreven.</p> <p><u>Output</u>: beschrijving G-coach praktijken, concrete aanbevelingen i.v.m. de inzet van de G-coach.</p> <p>4.2.2. Analyse van de huidige situatie m.b.t. de doorstroom tussen basiseducatie en CVO in beide richtingen (nieuw project)</p> <p>Welke cursisten stromen door van basiseducatie naar TKO en andere opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs? Hoe wordt doorstroom gestimuleerd, hoe worden cursisten voorbereid? ...</p> <p>Waarom haken mensen af? Welke problemen doen zich voor? Welk rol speelt de geletterdheidsproblematiek hierin?</p>	<p>Start : najaar 2010</p> <p>Aanvang 15 oktober 2010 – regelmatige bijeenkomsten - afronding juni 2011.</p> <p>verzamelen gegevens: najaar 2010 ronde tafel: voorjaar 2011</p>

Acties	Timing
<p>Hoe wordt aan geletterdheid gewerkt in de CVO's op dit moment? Is er expliciete ondersteuning (bv. in de vorm van een duaal/geïntegreerd traject)?, is er reeds een gepast taalbeleid ontwikkeld? (bv. een aangepaste communicatie met de cursist, een aangepaste leeromgeving)</p> <p><u>Output 1</u>: ronde tafel met BE en CVO's rond de focus geletterdheid: visie en standpuntbepaling als basis</p> <p><u>Output 2</u>: uitwisseling van reeds ontwikkelde materialen en methodieken</p> <p>4.2.3. Zorg voor geletterdheidsnoden in CVO (niveau VKS 3 en VKS 4) (nieuwe projecten)</p> <p>-Sensibilisering rond geletterdheid in het volwassenenonderwijs: rond de invloed van geletterdheid (zie omschrijving) op de slaagkansen van cursisten</p> <p><u>Output 1</u>: samen met een aantal representatieve personen (stakeholders) van de CVO's strategie bespreken en bepalen.</p> <p><u>Output 2</u>: een of meer online instrumenten: specifieke G-test/ G-factor in de opleidingen – deze instrumenten kunnen de geletterdheidsproblematiek bespreekbaar maken in opleidingen voor volwassenen</p> <p><u>Output 3</u>: een campagne die de instrumenten ondersteunt</p> <p>-Visieontwikkeling rond gedragen aanpak van geletterdheid in CVO's , hiertoe de nodige samenwerkingsverbanden uitbouwen.</p> <p>Uitgaande van bestaande en wenselijke samenwerkingsverbanden tussen basiseducatie en volwassenenonderwijs: welke vorm kan werken aan geletterdheid aannemen (inhoudelijk en organisatorisch)?</p> <p>Gebruikmaken van de ontwikkelde concepten binnen de basiseducatie rond het geïntegreerd werken aan geletterdheid i.k.v. opleidingen (cfr. Vorming voor personeel op niveau E en D voor lokale besturen, basiseducatie werkt rond taal en rekenen in de competentiecentra van de VDAB)</p>	<p></p> <hr/> <p>Aanvang najaar 2010 – afronding 2^e helft van 2011</p> <hr/> <p>Samenstelling projectgroep najaar 2010</p>

Acties	Timing
<p>Er wordt een expliciete koppeling gemaakt met het werk dat in het volwassenenonderwijs geleverd wordt op vlak van taalbeleid.</p> <p>Er wordt gebruikgemaakt van het werk dat reeds gebeurt rond goede communicatie in duidelijke taal.</p> <p><u>Output</u>: een projectgroep verwerkt relevante praktijken m.b.t. werken aan geletterdheid in opleidingen voor volwassenen in een aantal bruikbare concepten en materialen die aan opleiders voor volwassenen ter beschikking worden gesteld.</p> <p>Indien opportuun kan dit materiaal in een latere fase worden bewerkt tot Train the trainermateriaal.</p> <p>4.3. M.b.t. geletterdheid in professioneel perspectief wordt verder gewerkt aan het concept 'Geletterdheid op de werkvloer' in bedrijven (GODW) (verderzetting)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Disseminatie en verdere ontwikkeling van het concept 'Geletterdheid op de werkvloer' binnen de basiseducatie. Organiseren van de afrondende fase van het lopende ESF-project GODW i.s.m. VDAB en Centra voor basiseducatie en disseminatie van Actie 2. <p><u>Output 1</u>: studiedag voor de basiseducatie (29 oktober 2010) met verspreiden draaiboek <u>Output 2</u>: artikel in Van A tot Z van Vocvo (december 2010) <u>Output 3</u>: folder over GODW door de Federatie Centra voor Basiseducatie verspreid</p> <ul style="list-style-type: none"> - I.s.m. Federatie Centra voor Basiseducatie: verdere acties m.b.t. werken aan geletterdheid naar diverse bedrijfssectoren en inhoudelijk verder ontwikkelen van het coachingsmodel. <p><u>Output</u>: samenwerkingsafspraken met vormingsdiensten in bedrijfssectoren, met RESOC, VDAB,...</p> <p>Om dit werk te kunnen realiseren wordt door het samenwerkingsverband een nieuw project bij ESF aangevraagd onder "Mensgericht ondernemen" – december 2010.</p>	<p>ESF dossier tegen 15 dec. 2010</p> <p>Aanvang voorjaar 2011 – het ESF project loopt over 2 jaar.</p> <p>Start voorjaar 2011 - eind 2012</p>

Acties	Timing
<p>- Oprichting Platform ‘Geletterdheid op de werkvloer met vertegenwoordiging van bedrijfssectoren en vakbonden rond de visieontwikkeling geletterdheid op de werkvloer</p> <p><u>Output:</u> gelijkgerichtheid van de sectoren over de inhoud van het werken aan geletterdheid, over wat geletterdheid inhoudt, wat het betekent op de VKS - niveaus 1 tot 4, welke rol de diverse aanbodsverstrekkers opnemen, gelijkgerichtheid ook over didactische invullingen, condities en randvoorwaarden i.f.v. het werken aan geletterdheid in de context van het bedrijf.</p> <p>4.4. Generiek gesproken wordt bij een ontwikkelingsproject de volgende <u>werkwijze</u> gevolgd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per project wordt een werkgroep samengesteld (CBE/CVO/partners uit maatschappelijk relevante sector). - Elke werkgroep bepaalt zijn eigen werkwijze, timing en doel. - Elke werkgroep voert zijn project uit en werkt aan een output. Afhankelijk van de doelen kan het gaan om verzamelen en beschrijven van good practices, ontwikkelen van een concept, uitbouwen van nieuwe praktijken, ontwikkelen format, ontwikkelen draaiboek, ontwikkelen nieuwe opleiding, materialen/methodieken... - Bij de afronding van een ontwikkelingsproject wordt een publieksmoment georganiseerd, samen met de partners. Het doel daarvan is enerzijds sensibilisering rond geletterdheid en kansen op leren/werken aan geletterdheid in de sector waar het project zich op richt. Anderzijds wordt op die manier ook de implementatie gestimuleerd binnen het volwassenenonderwijs. - Nadien worden de inzichten en materialen ter beschikking gesteld. 	
<p>5. Met het oog op sensibilisering rond geletterdheid wordt het werken met ambassadeurs geactualiseerd. In samenspraak met de Federatie Centra voor Basiseducatie wordt de bestaande visie, opleiding en begeleiding van ambassadeurs basiseducatie ook onderzocht op</p>	<p>Voorjaar 2011</p>

Acties	Timing
<p>transfereerbaarheid naar het volwassenenonderwijs in zijn geheel.</p> <p><u>Output:</u> de ambassadeur in kaart gebracht: model m.b.t. de selectie, opleiding en inzet van ambassadeurs</p>	

3.8.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband beschikt over een documentatiedienst die de meest relevante publicaties en alle informatie over geletterdheid in Vlaanderen en in het buitenland beschikbaar en toegankelijk maakt.

Acties	Timing
1. Op de portaalsite (uitbouw website VWOland, voorlopig nog website Vocvo) wordt informatie verzameld over omgaan met laaggeletterdheid en het ontwikkelen van geletterdheid. De inventaris omvat zowel publicaties en artikels m.b.t. visie, onderzoek, goede praktijken en nieuwe concepten, als informatie over activiteiten m.b.t. het werken aan geletterdheid. Het betreft informatie uit binnen- en buitenland.	Doorlopend
2. Alle informatie m.b.t. geletterdheid is digitaal toegankelijk voor alle onderwijsactoren : centra voor basiseducatie, CVO's, lerarenopleidingen.	Doorlopend
3. Er worden gerichte acties ondernomen voor ontsluiting van de documentatie naar de SLO binnen de CVO's.	Voorjaar 2011

3.8.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband communiceert met actoren in onderwijs, vorming en opleiding over relevante inzichten inzake geletterdheid.

Acties	Timing
1. Op de portaalsite wordt informatie ter beschikking gesteld (in artikels en publicaties) m.b.t. nieuwe ontwikkelingen in het werken aan geletterdheid i.k.v. Plan Geletterdheid verhogen.	Doorlopend – bijzondere aandacht na elk ontwikkelingsproject
2. Het volwassenenonderwijs wordt geattendeerd op activiteiten rond het thema geletterdheid in de nieuwsbrieven van het samenwerkingsverband.	Regelmatig
3. Een gerichte nieuwsbrief geletterdheid benoemt de output van projecten en ontwikkelingen, brengt suggesties onder de aandacht. Inhoud: weergave van informatie uit studies en relevante projecten m.b.t. het werken aan geletterdheid, suggesties voor gebruik binnen andere contexten dan die waarbinnen ze ontwikkeld werden.	2 maal per jaar: einde voorjaar /einde najaar
4. D.m.v. studiedagen/informatiemomenten wordt aan het veld de output van “ontwikkelingsprojecten” rond geletterdheid gepresenteerd. Hierbij worden ontwikkelde concepten en materialen (bv. een draaiboek) verspreid naar de relevante doelgroepen. Gepland zijn: - Geletterdheid op de werkvloer: 29 oktober 2010: disseminatie van de methodiek naar de sector basiseducatie - Geïntegreerde geletterdheidtrainingen: najaar 2011	
<p>Bundeling van informatie, inzichten, goede praktijken m.b.t. het werken aan geletterdheid die ontwikkeld werden op VKS1 en VKS 2 en die overdraagbaar zijn naar opleidingen VKS 3 en VKS 4.</p> <p>Output 1: relevante materialen ontsluiten via de portaalsite</p>	Voorjaar 2011

Acties	Timing
<p><u>Output 2</u>: communicatie over relevante inzichten via nieuwsbrief</p>	
<p>5. Het samenwerkingsverband houdt geletterdheid onder de aandacht, treedt signalerend en adviserend op in diverse overlegplatforms: voor 2010 – 2011 situeren inspanning zich op niveau VKS 1 en VKS 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>M.b.t. geletterdheid in maatschappelijk perspectief:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Reflectiegroep informatiegeletterdheid (LOCUS), Adviesraad Digitaal onder dak (VSNG), - Met bijzondere focus op preventie: <ul style="list-style-type: none"> Externe adviesgroep Taalstimulering en Meertaligheid binnen Kind en Gezin Netwerk Kansarmoede – opvoedingsondersteuning: visievorming m.b.t. opvoedingsondersteuning voor kansarme ouders – <u>M.b.t. geletterdheid in educatief perspectief:</u> <ul style="list-style-type: none"> Werkgroep Raakvlakken HVC – EVC van het Kennisnetwerk EVC, Werkgroep Geletterdheid van de Federatie voor Basiseducatie, werkgroep van de VLOR ter voorbereiding van de studiedag over trajectbegeleiding – <u>M.b.t. geletterdheid in professioneel perspectief:</u> <ul style="list-style-type: none"> Nog op te richten Platform m.b.t. Geletterdheid op de werkvloer – <u>M.b.t. geletterdheid in PER (professioneel en educatief) perspectief</u> <ul style="list-style-type: none"> Overleg VDAB - Federatie Basiseducatie – Vocvo – pedagogische begeleidingsdiensten 	<p>Doorlopend</p>
<p>6. Communicatie met actoren in onderwijs, vorming en opleiding via presentaties op studiedagen. Reeds gepland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Netwerkdag volwassenenonderwijs VOL-OP Levenslang leren, Inzetbaar op de arbeidsmarkt door levenslang leren: 22 oktober 2010 	<p>Op vraag</p>

Acties	Timing
<ul style="list-style-type: none"> - Studiedag m.b.t. informatiegeletterdheid (LOCUS) : Door de bomen terug het bos: 26 oktober 2010 - Studiedag rond trajectbegeleiding (Raad Levenslang leren VLOR en partners): 26 november 2010 - Studiedag CTO “Met recht geletterd”: 29 november 2010 	
<p>7. Participeren aan de werking van de Federatie centra voor Basiseducatie en concrete centra voor basiseducatie die procedures en praktijken van de basiseducatie m.b.t. EVC in beeld brengen. Informatie inbrengen bij het Kennisnetwerk EVC en het promotorenteam Daarbij in het bijzonder voor de basiseducatie: opvolgen van het werk rond HVC (in overleg met CBE's en eventuele andere partners die werken met laaggeschoolden/ laaggeletterden)</p>	Najaar 2010
<p>8. Participeren aan ad hoc overleg op initiatief van derden – het samenwerkingsverband houdt geletterdheid onder de aandacht, treedt signalerend en adviserend op.</p>	Afhankelijk van de vraag
<p>9. Ingaan op vragen van derden naar informatie en advies over acties/activiteiten waarbij geletterdheid een rol speelt. (vb. Kind en gezin i.v.m. vormingscampagne).</p> <p>Eventueel doorverwijzen naar geschikte actoren/organisaties/aanbod, maar ook signalen verzamelen en doorgeven naar de stuurgroep, AKOV</p>	Afhankelijk van de vraag
<p>10. Het samenwerkingsverband bewaakt of er voldoende aandacht besteed wordt aan digitale geletterdheid op niveau VKS 1 en VKS 2 binnen het aanbod van Toll-net.</p>	Doorlopend

3.8.4. Resultaatsverbintenis 4

Het samenwerkingsverband is aanspreekpunt voor de media met betrekking tot geletterdheid.

Acties	Timing
1. Het samenwerkingsverband brengt geletterdheid in de aandacht via de media en beantwoordt systematisch de vragen uit de media. Zo mogelijk worden hierbij ook ambassadeurs ingezet.	Doorlopend
2. Het samenwerkingsverband stelt via zijn portalsite alle informatie over geletterdheid ter beschikking: informatie over onderzoek en concrete projecten, maar ook concrete verhalen m.b.t. geletterdheid (interviews, getuigenissen, e.d.).	November 2010 en trimestrieel updaten
3. In overleg met Federatie Basiseducatie draagt het samenwerkingsverband bij aan acties m.b.t. sensibilisering rond geletterdheid/promotie van werken aan geletterdheid . Het betreft hier acties op VKS1 en VKS 2.	Overleg halfjaarlijks : oktober 2010 – en voorjaar 2011
4. Overleg met aanbodsverstrekkers van opleidingen aan volwassenen over verbreding van de communicatie rond geletterdheid .	Vanaf oktober 2010

3.8.5. Resultaatsverbintenis 5

Het samenwerkingsverband ondersteunt de centra bij het gebruik van instrumenten en materialen voor een doelmatige benadering van het geletterdheidprobleem.

Acties	Timing
1. Kennis delen via de portaalsite m.b.t. materiaal en methodiek van het gezamenlijk project van de centra voor basiseducatie in kader van het Postfonds: “ Sensibilisering rond geletterdheid voor niet-onderwijzend personeel in scholen ”.	November 2010
2. Kennis delen via de portaalsite m.b.t. materiaal en methodiek over de samenwerking van de basiseducatie met partners in opvoedingsondersteuning en scholen.	Voorjaar 2011
3. Gerichte actie naar SLO over visie m.b.t. werken aan geletterdheid en alle materialen en methodieken die i.k.v. het werken aan geletterdheid door het samenwerkingsverband werden ontwikkeld.	Voorjaar 2011
4. Voorstelling projectresultaten van de Geïntegreerde geletterdheidstrainingen (8 projecten, ondersteund door Ministerie van onderwijs) – kennisdelen m.b.t. visie, materiaal en methodiek op een studiedag en via de portaalsite van het samenwerkingsverband	Juni 2011
5. Sensibilisering rond geletterdheid in de opleidingen voor volwassenen (in nauwe samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten) vanuit een visie op gezamenlijke aanpak van geletterdheid. Concreet via een online instrument (G-test/G-factor in opleidingen) en een kennisnetwerk .	Ontwikkeling : voorjaar 2011
6. Informatie- en transpositiedag rond het werken aan geletterdheid voor de pedagogische begeleiders: succesvolle projecten op VKS1 en VKS 2 (visie, materialen, methodieken) worden voorgesteld, de transfereerbaarheid naar het secundair volwassenenonderwijs (incl. TKO) wordt onderzocht.	23 februari 2011

Acties	Timing
7. Het rapport met het actuele beeld van het werk aan geletterdheid en de adviezen wordt door de stuurgroep gehanteerd i.f.v. multiplicatie van de concepten op VKS 1 en VKS 2 naar werken aan geletterdheid op VKS 3 en 4 (vb. geïntegreerde trajecten).	Eind augustus 2011
8. Materialen die betrekking hebben op digitale geletterdheid ter beschikking stellen via Toll-net.	Regelmatig

3.9. Acties kennis- en expertise-uitwisseling

Het samenwerkingsverband stimuleert en coördineert wenselijke acties op het vlak van kennis- en expertiseontwikkeling.

3.9.1. Resultaatsverbintenis

In het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen, gekoppeld aan deze samenwerkingsovereenkomst, zijn voorstellen tot wenselijke gezamenlijke acties opgenomen.

Acties	Timing
Zie geplande acties bij de verschillende rubrieken.	

3.10. Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

Het samenwerkingsverband ondersteunt de onderwijscoördinatoren, in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden, bij enerzijds de uitbouw van een behoeftedekkend en aangepast aanbod voor onderwijs aan gedetineerden en anderzijds de coördinatie van het onderwijsaanbod in de gevangenis.

3.10.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband brengt op regelmatige basis de onderwijscoördinatoren samen voor overleg en expertise-ontwikkeling.

Acties	Timing
Ondersteunen van de onderwijscoördinatoren in de strafinrichting/arresthuizen	Doorlopend
Ontwikkelen van gezamenlijke visie op onderwijs aan gedetineerden en de hieraan gelinkte concrete uitdagingen (o.a. onderwijstransfers, e-learning, afstandsleren, gecombineerd leren, doorstroming binnen-buiten, GOS)	2 ^{de} kwartaal 2011
Onderzoek naar de mogelijkheden voor de uitbouw van een opleidingsplan/onderwijsaanbod over alle gevangenissen heen	3 ^{de} en 4 ^{de} kwartaal 2011
Overleg alle onderwijscoördinatoren + projectmedewerker Stuurgroep: onderwijscoördinatoren + projectmedewerker +Kabinet Onderwijs + administratie Onderwijs+ medewerker samenwerkingsverband Gevangenisbezoek met expertise-uitwisseling op de werkvloer	5x/jaar + extra waar nodig 2X/jaar 1X/jaar
Opvolgen en stimuleren stand van zaken 'Webleren'.	Doorlopend
Organiseren van navorming voor de onderwijscoördinatoren en educatieve medewerkers binnen een strafinrichting/arresthuis; oproep en neerslag ervan via 'Bakberichten' en website (van Vocvo en VWOland).	Jaarlijks
Om het vormingsaanbod voor onderwijscoördinatoren en lesgevers in de toekomst te optimaliseren:	

Acties	Timing
<p>- inventariseren van behoeften aan navormingen bij onderwijscoördinatoren en opstellen navormingsplan (korte en langere termijn) hiervoor.</p> <p>- inventariseren van de behoeften aan vorming bij lesgevers in de gevangenis. Daaropvolgend de ontwikkeling van een plan van aanpak m.b.t. een vormingspakket op Vlaams niveau voor de lesgevers in de gevangenis (i.s.m. de pedagogisch begeleiders en de accountmanagers).</p>	<p>2^{de} kwartaal 2011 inventaris 3^{de} kwartaal 2011 navormingsplan</p> <p>2^{de} kwartaal 2011 inventaris 3^{de} kwartaal 2011 ontwikkeling plan van aanpak</p>
<p>De onderwijscoördinatoren en betrokkenen in de gevangenissen informeren over relevante ontwikkelingen binnen het onderwijs.</p>	<p>Doorlopend</p>

3.10.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband treedt namens de centra op als aanspreekpunt ten aanzien van Justitie en andere betrokken beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Acties	Timing
De stuurgroep staat in voor een open communicatie betreffende het volledige onderwijs aan gedetineerden, tegenover de verschillende Vlaamse partners en de interne partner justitie.	Permanent
Aanwezigheid op overlegmomenten/infovergaderingen betreffende het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.	Permanent
Deel uitmaken van de centrale redactieraad van Krant X (overleg, verslag, vormingen, krant).	Oktober 2010 , jan. en maart 2011, april en juni 2011, september en oktober 2011

3.10.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband neemt deel aan de stuurgroep Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Acties	Timing
Onderstaande vergaderingen bijwonen en de relevante info voor de centra communiceren naar de begeleidingsdiensten en de consortia. - De vergaderingen bijwonen van de Vlaamse Stuurgroep Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden (HDG) . - Bijwonen van de vergaderingen van de Vlaamse Werkgroep Decretale basis 'hulp- en dienstverlening aan gedetineerden', tijdelijke werkgroep binnen de Vlaamse stuurgroep HDG.	Oktober 2010 4 ^{de} kwartaal 2010

Acties	Timing
- Bijwonen van de vergaderingen van de Werkgroep Vorming en Organiseren Ondersteuning 'WEVO'	November 2010 – januari 2011 – maart 2011 – mei 2011 – juli 2011

3.11. Communicatie en feedback

Het samenwerkingsverband communiceert regelmatig met de centra, staat open voor feedback en houdt rekening met de signalen uit de centra.

3.11.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband informeert gericht en transparant over haar werking, over haar eigen aanbod, over haar producten, over haar vijfjaarlijks beleidsplan, over haar jaarlijkse actieplannen en activiteitenverslagen, over overheidsinitiatieven en over initiatieven van derden.

Acties	Timing
Het beleidsplan 2008-2012, de actieplannen en activiteitenverslagen kunnen geraadpleegd worden via de website van de respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo.	Doorlopend
Alle directies van centra en afgevaardigd bestuurders van consortia informeren over de werking van het samenwerkingsverband op het niveau van kennis- en expertiseontwikkeling.	Op geregelde tijdstippen verschijnt een nieuwsflash over de activiteiten van de stuurgroep
De projectmedewerker stelt een communicatieplan (korte en lange termijn) op en voert een stakeholdersanalyse uit. Het samenwerkingsverband ontwikkelt een huisstijl. De website VWOland wordt doorgelicht, aangepast aan de huisstijl en uitgebouwd tot een efficiënt communicatiekanaal.	Januari 2011 – juni 2011 Januari 2011 – juni 2011

3.11.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband zet een meldingssysteem voor feedback op.

Acties	Timing
Contactgegevens van de leden van de stuurgroep en van de project- en werkgroepen worden verspreid	Oktober 2010

Acties	Timing
<p>naar de centra en de consortia. Ze zijn ook beschikbaar op de website VWOLand.</p> <p>De respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo communiceren deze contactgegevens ook via hun website.</p>	

3.12. Kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband ontwikkelt een intern kwaliteitszorgsysteem waarin alle aspecten die in het kader van deze overeenkomst inzake ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling beschreven zijn, worden opgenomen. Dit kwaliteitszorgsysteem is klantgericht en houdt in het bijzonder rekening met de feedback vanuit de centra.

3.12.1. Resultaatsverbintenissen

Geen in samenwerkingsovereenkomst

Acties	Timing
Na overleg binnen de stuurgroep werd beslist om een Balanced Scorecard uit te werken als eerste stap bij de implementatie van een kwaliteitszorgsysteem. Het is de bedoeling om in de loop van 2011 de resultaatsverbintenissen te vertalen naar strategische doelstellingen met hieraan gekoppeld kritische succesfactoren. Uiteindelijk moet hiervoor een set van indicatoren bepaald worden waardoor kan bepaald worden of de doelstellingen bereikt worden.	Schooljaar 2010-2011